

➤ Ruado eistyy edeh sovus olles s. 3

Natalja Antonova. Joga vuvven allus Karjalan tazavallan kanzallizen da alovehellizen poliitiekän ministerstvu pidäy raportat rahvahan ies, kus sanellah mennyön vuvven ruavon tuloksis. Ministru Sergei Kisel'ov vastavui karjalazien liittoloin aktivistoinke mennyt nedälil. Paista puutui piäl kahten čuasun.

➤ Repol'a. Elämyä ta ihmisie kahella puolella rajua s. 6



Natto Varpuni. Uuši Repol'an šeuvun värikkähästä istorijašta ta repolaisien kohtaloista kertoja kirja piäsi ilmah Šuomešša. Kirjan toimittajana on Repolaseura ry:n johtaja Pertti Rannikko, kumpani oli monta vuotta kerännyn tietoja tästä raja-alovehešta ta pakautellun repolaisie Venäjällä ta Šuomešša.

➤ Opasta lastu, kuni on poikki laučan s. 7

Elina Potapova. Priäžän piiris todevuteh uuttu Kiža perindölöih -projektua, kuduan hantuzis lapset tiijustetah karjalazis perindölöis. Projektah nähte kerdoi sen ohjuaju, Priäžän taidoškolän opastai Julija Tolmačova.



Haikol'a on Karjalan rahvahan kirjailijan Ort't'o Stepanovin kotimua. Kyläššä šäily kirjailijan talo ta muutoma rakennuš, kumpasissa on perušettu musejokompleksi. Haikol'a-keškukšen johtajina ollah Stepanovin Miihkali-poika ta hänen Ol'ga-naini. KUVA OTETTU KALEVALA-WELT.RU/PROJECT/HAIKOLA/-SIVULTA

Haikol'a valittih parahakši

» Jo kolmatta vuotta peräkkäh etnokulttuurikeškukšien ECHO-liitto peruštau Karjalan paraš etnokulttuurikeškuš -kilpailun. Tänä vuotena kilpailuh otti ošua kahekšan keškušta. Arvoštelijat valittih voittajie kolmešša nominatijošša ta ilmotettih voittajien nimet 9. tuiskukuuta. Vuuvven 2017 parahakši etnokulttuurikeškukšekši oli ilmotettu Haikol'a-keškuš. ➔ [Šivu 2.](#)

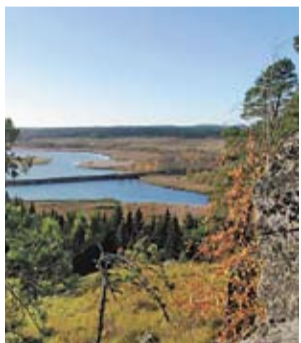
» UUDIZII

KARJALAS KAHTES VUVVES KOHENDETAH ENÄMBI 400 TALOIDU DA UVVISTETAH 100 LIFTUA

Karjalan Rakendusministerstvan ruadajat saaneltih ministerstvan tulies ruavos Ven'an Rakendusministerstvan istundol. Istundol piettih paginua taloin perustehellizen remontan programman todevuttamizes. Pluanoin mugah, vuozinnu 2018-2019 Karjalas kohendetah piäl 400 monifatie-rastu taloidu da vaihtetah 103 liftua. Liftoin vaihtamizeh da kohendamizeh on annettu 230 miljounua rubl'ua. Nygöi Karjalan Rakendusministerstvu on eččimäs laitoksii, kuduat tänävuon ruvetah kohendamah taloi. Sen ližäkse Ministerstvas valmistetah häpistynnyzien taloin luvveteluo, kuduah pannah netgi taloit, kudualoi ruvetah riiečimäh.

KARJALAN ELÄJILE TARITAH PAASONVUARAN LOHKON UVVISTUSTU

Karjalan Kul'tuuriministerstvu pani ratta-hile kilvan, kuduun hantuzis jogahine ristittyine voi ezittää oma Paasonvuaran lohkon uvvistamizen projektu. Sen mugah, Sordavalan piiris olijas vuaras rodieu turizman objektu. Kilvan voittai suau piäoigevuksen oman projektan todevuttamizeh. Ilmoitukset kilbah otetah vastah 8.–22. tuhukuudu 2018. Ližiä tieduo voibi suaja telefonas (8142)760466 (Julija Andrejevna Nikitina).



“VIHANDU SUOJUS” PETROSKOISYMBÄRI

Karjalan Zakonoinlujindukerähmös hyväksyttih ruadokomissii, kudai miäriäy kohtat, kuduat ruvetah kuulumah Patroskoin “vihandah suojukseh”. Kaikkiedah ruadojoukos on 21 hengie – Karjalan ministerstvain da laitoksien ruadajua, tiedomiesty da eksper-tua. Pluanoin mugah “vi-handah suojukseh” rubie-u kuulumah enämbi 14 000 gektuarua muadu.

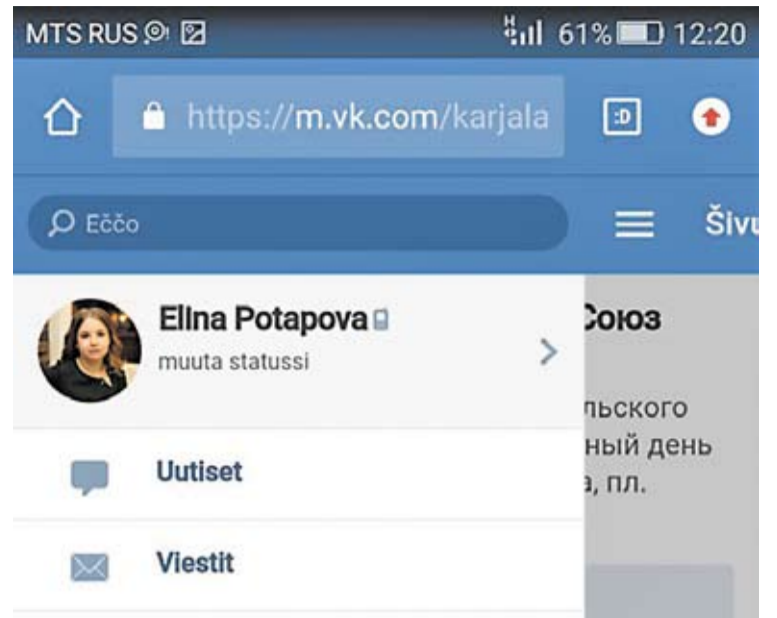
Vkontakte karjalakse!

Vkontakte -sotsialuverkos-tos luajittih interfeisu vienan-karjalan murdehel. Karjalan kiely suau vallita saitain aze-tuksis. Tämä on testuversii, da sen kiändämine jatkuu. Akti-vistoin joukkoh hyvä olis suaja uuttu kiändäjä.

Saitain käyttäjien nimilöin transkripsiedu kohendetah

myöhemi – ku nimet oldas kui karjalan kieles pidäs, ei anglie-n kielen transkripsien mugah.

Tuhukuun enzimäzekse päiväke oli kiännetty 23 503 sanua, se on 77% kogo saitain sanastuo. Kiändäjäle jäi kiändä-piäl 6 000 sanua, ga sanoin miä-ry ainos suurenou sendäh, ku saitain rodieu uuttu funksiedu.



Haikol'a vallittih parahakse

Mennyt piätteniččän, 16. tuhukuudu, Kanzallizes muzeis sa-nottih Karjalan tazavallan pa-ras etnokul'tuurine keskus. ECHO-etnokul'tuurizien kes-kuksien assotsiatsii yhtes Kul'tuuriministerstvan, Kanzalli-zien kul'tuurin keskuksen da Kižin muzeinke ollah tämän kilvan alghu-panijoinnu.

OL'GA DUBITSKAJA

Karjalan Paras etnokul'tuurine keskus -kilbu piet-tih jo kolmattu kerdua. Tä-nävuon kilbah yhtyi ka-heksa etnokul'tuuristu kes-kustu – “Lindu” (Anuksen-linnu), “Veškelys”, “Kie-len kirju” (Jessoilu), “Tuomi” (Čalna), “Haikol'a”, “Hlam-noi sarai” (N'uhča), “Pomoroin kul'tuurikeskus” (Belomorsku) da R'urik Loninan nimine Šoutjärven muzei (Šoutjärvi).

Kilvas oli kolme nominat-siedu – “Vuvven 2017 paras etnokul'tuurine keskus”, “Vuv-ven 2017 paras etnokul'tuurine projektu” da “Vuvven 2017 et-noproriv”.

Nominatsies “Paras etnokul'tuurine projektu” parahakse ro-dih Kielen kirju-etnokul'tuurine keskus Jessoilaspäi, johtajannu sie on Svetlana Vsevolodova.

Anuksenlinnan Lindu-etnokul'tuurine keskus, kuduun joh-tajannu on Marija Kudel'nikova, rodih parahakse Vuvven 2017 etnoproriv -nominatsies.

“Vuvven 2017 parahak-se etnokul'tuurizekse keskuk-sekse” on sanottu Haikol'a -etnokul'tuurine keskus, sen alghu-panijoinnu ollah Ol'ga da Mihail Stepanovat. Stepano-ven molodit säilytetäh da luajitah tietykse Ortjo Stepanovan da Vienan Karjalan toizien kir-juttajien tevoksii.

Kilvan Grand Prix:an sai Belomorskan “Pomoroin kul'tuurikeskus”, sen johtajannu on Ol'ga Stepanova. Sanakse, “Po-moroin kul'tuurikeskus” jo kaksi kerdua oli tämän kilvan voittajannu – vuvvennu 2015 da 2016.

Kai kilbah yhtynyöt suadih hyvät lahjat, kuduat päth etnokul'tuurizien keskuksien ruavos.



Haikol'an izändät Stepanovien molodit Ol'ga da Mihail pietäh eriluaduzii ekskursieloi turistoih niškoii.

KUVA ON OTETTU VK.COM/ECHO_PROJECT



Lindu-etnokul'tuurizien keskuksen ruadajat Jelena Leontjeva, Julija Žuravl'ova, Roman Leontjev, Marija Kudel'nikova da heijän abuniekku, karjalazien ruuttien muasteri Jelena Petrova (keskel). KUVA: ALEKSEI FARJJEV.

Tuhukuun 21. päivä on Kanzoinväline muamankielen päivä

Priäžän kylä kučču omamualazii

Priäžän etnokul'tuurine keskus "Elämä" da Priäžän kirjasto pietäh Muamankielen päiväle omistettu illačču "Minun kieli – Karjalan muan kieli". Illačču pietäh 21. tuhukuudu 18.00 aigah kylän kul'tuuritalois. Pidoh tulou karjalastu Priäžän piirin eri kylispäi. Rahvas ruvetah ozuttamah ennepäi varustettuloi ozutuksii.

Muamonkielen päivä KRL:n yhteššä

Karjalan Rahvahan Liitto järještäy karjalankielisen ohjelman Petroskoin kirjašton №22 tiloissa 21. tuiskukuuta. Tilaisuteh on kučuttu kirjašton kävijie, Drevl'anka-kaupunkiošan 9-10-vuotise koululaisie. Ohjelman aikana karjalankielisen Čičiliušku-kuklateatterin näyttelijät esitetäh Koirien Kalevala-spektaklin pätkie. KRL:n johtaja Natalja Vorobei kertou lapšilla karjalaisista, näyttäy karjalaispukuo ta kisuau lapšien kera.

– Lapšet kuullah karjalan kieltä, toissetah karjalankielisie šanoja ta varmašti otetah niitä omah mieleh, Vorobei lupasi.

Ruado eistyy edeh sovus olles

» Joga vuvven allus Karjalan tazavallan kanzallizen da alovehellizen poliitiekkan ministerstvu pidäy raportat rahvahan ies, kus sanellah mennyön vuvven ruavon tuloksis. Ministru Sergei Kisel'ov vastavui karjalazien liittoloin aktivistoinke mennyt nedälil Petroskoil kanzallizien kul'tuuroin keskukses. Hozii aktivistua kerähmölle kerdyi vähättävy, paista puutui piäl kahten čuasun.

NATALJA ANTONOVA

UZZI AVAIN ON EČITTÄVY STUATUSAN SUANDAS

– Meijän päätavoiteh on ruadua rahvahan liittoloinke da enne kaikkie kehittä Karjalan kandurahvahien elaigua parembah puoleh. Minus ičes on alavozelazien alguperiä, hyvin tunnen kylärahvahan elaijan”, mainičči mennyt vuon virgah miärätty Sergei Kisel'ov, Karjalan syväinazieloin endine varaministru.

Häi pahoi uskou sih, ku karjalan kielen dielot eistytäh perehis da kois pagizemata. Valdivollizen stuatusan suandua häi pidäy ylen jygienny kohtanu, hozii ei kiellä karjalazii rippuo täs.

Meil yhtes pidäs löydiä miähtä uuzi avain täh, sanoi vastavundal ministru.

Stuatusan suandan kibien dielon tuaste nostatti Tatjana Klejerova, karjalazien VIII kerähmön vallittuloin nevvoston paginanvedäi:

– Meil se on pandu rezol'utsieh, emmo voi olla sidä eistämtä mindäh sendäh olemmo vastuullizet kaikkien karjalazien ies, pagizi inehmine. Mennyön vuvven aigah oli opittu eistä eidehpäi se kyzymys pidäjen ynnällizen konferensien da nevvottelut azientiedäjienke.

Vepsäläzii on kannatettu Ven'an vähäluguhizennu kandurahvahannu olles. Suadih kohendua Šoutjärven bol'ničču da škola, piettih heijän rahvahallizii pruzazniekkoi da jullattih vepsänkielisty kniigua.

Piädokluadan pidäi ministerstvan kandurahvahien valdivollizen kannatuksen ozaston piälikkö Jelena Migunova kiitti Priäžän administratsiedu hyvä

aloittehes. Hyö otettih käyttöh karjalankielizet blankat, kudamien kiännändäs ylen äijäl avvutti sanastokomissii. Muite ga Jelena Migunova potakoičči kaikkii karjalankielizii nimilöi virralizeh käyttöh ottajii olla huolekkahembannu da kiändyö sanastokomissien puoleh. Ilmai sidä rodieu äijy hairahtustu.

“PERIODIKA” ON YLBEVYKSENNY

Ministerstvu kehittä ruado kandurahvahien yhteiskunnallizien liittoloinke. Mulloi kannatettih seičči karjalazien, suomelazien da vepsäläzizen liittoloin projektua, sih oli annettu 1 380 000 rubl'ua. Projektin puittehis piettih 36 piduo, juuri liittoloin hommattu. Kaikenmostu etnokul'tuuristu piduo ymbäri Karjalua on olluh suan mail. Suuren ogalon on suadu Karjalan tazavallan päivät Tverin alovehel, karjalankieline sanelu, suarnukilvat. Ministerstvu on kannatannuh meigäläzizen yhtyndiä Ven'an suomelasugrilazien VI kongressah, kudai piettih Komin mual.

Periodika-julguaamo on ainavo ministerstvan alaine laitos. Sidä pietäh viestinkandajannu enne kaikkie karjalazien, vepsäläzizen da suomelazien keskes. Mulloi jullattih kymmene ministerstvan kannatettuu kniigua yhtehizeh summah 1 250 000 rubl'ah, niilöin yhtehine painosmiäry on 4 600 kappalehtu. Kuuzi julgavuo “Periodika” on piästännyh ilmah omih varoih. Hozii se on vähemi ennemullostu, “Periodikua” pietäh ylbevyksenny mindäh sendäh se kuvuau meijän kielituottehien kehitysty. Kaikis käzihpädevin mulloine kniigu oli lyydin kielen paginsanakniigaine – sen painos on jo loppuh mennyh. Aijankohtazinnu oldih karjalazet suarnat

« Ku teil ei stuani-vunnuh kustahto vuoropagin, libo teidy ei ellendetty, libo etto maltanuh puuttuo ellendetykse, kiändykkiä meih. Myö olemmo teijän suattajat. *Sergei Kisel'ov*

ven'an kielel. Pajutaimen-kaksi-kielisty kogomustu pietäh mullozen vuvven hyvyksenny.

OLEMMO TEIJÄN SUATTAJAT

Merkittäväkse suavutukseks ministerstvu panou Resursukielimediakeskuksen luajindua Periodika-julguaamon levon ual. Se hyövyttäy kui julguaamon, mugai liittoloin ruandua. Täl vaihiel on keksitty tiloin dizainu, matkuau huonuksien remontu. Vuotetah, ku jo kevätkuul suau työnyttiä keskus enziaruadoh.

Karjalan kielen opastujua on ližännyh tazavallas 25:h henggeh mullozeh verraten da tänä opastunduvuon niilöin miäry on 2268. Tatjana Klejerova sanoi täh sen verran, ku hozii miäry liženöy, ga pahakse mielekse, kiely endisty enämbäl opastetah urokoin ulgopuolel. Sebo ei ole hyvä.

Tazavallan nelli kandurahvahien kul'tuurualal toimijua liittuo on suannuh kannatus-tu Ven'an Prezidentan fondaspäi. Uvvetgi liitot ollah pyrgivymäs sih kilbah vuvvel 2018 – se on aiga hyvä askel edehpäi. Täkse vuvvekse on työnytetty uuzi valdivolline programmu – “Kandurahvahien alguperäzizen eländykohtien etnosotsiualline da etnokul'tuurine kehi-



РЕСПУБЛИКА КАРЕЛИЯ

КАРЖАЛАН ТАЗАВАЛДУ

АДМИНИСТРАЦИЯ

Пряжинского национального

муниципального района

Приäžän kanzallizen piirin

HALLINDO

186120, п.Пряжа, ул.Советская, 61
186120, Priäžän kylä, Sovetskoii uuličču, 61

тел. (tel.): (81456) 3-12-63,
факс (faksu): (81456) 3-12-08,

e-mail: priagad@onego.ru

Jelena Migunova kiitti Priäžän administratsiedu hyvä aloittehes. Hyö otettih käyttöh karjalankielizet blankat, kudamien kiännändäs ylen äijäl avvutti sanastokomissii. Muite ga Jelena Migunova potakoičči kaikkii karjalankielizii nimilöi virralizeh käyttöh ottajii olla huolekkahembannu da kiändyö sanastokomissien puoleh.

tys” suuruol lās nelliä mil'onusa rubl'ua, suuri vuitti kudamua tuas roiteh kilbailtavu liittoloin keskes. Merkittävännu pivonnu roih Juakko Rugojevan 100-vuozipäiväle omistettu konferensii. Pietäh kilbu lehtimiehien keskes da sen ližäkse kilbu karjalan, vepsän da suomen kiely opastujien keskes.

Sergei Kisel'ov on kiändy-

nyh kui tulluzien puoleh, mugai kaikkiih karjalazien liittoloihpäi moizil sanoil, ku ministerstvu on valmis auttamah pidiä yhtevyvyt vullanke.

– Ku teil ei stuani-vunnuh kustahto vuoropagin, libo teidy ei ellendetty, libo etto maltanuh puuttuo ellendetykse, kiändykkiä meih. Myö olemmo teijän suattajat, lujendi virguniekku.

Kantakanšat ta oikeuš tietojen šuamiseh

» Viime netälillä Petroskoin kanšalaisaktivistiloilla esitettih uusi tutkimuš, mi on omissettu kantarahvahien oikeušilla tietojen šuamiseh.

OL'GA MELENTJEVA

Tutkimukšen luatijina ollah Yhistrynehien kanšakuntien kantarahvahien oikeušista vaštuajan eksperttimehanismin jäšen Aleksei Tsikarev ta Mordovijan valtjonyliopiston oikeuštietokunnan opaštaja, oikeuštietojen kandidatti Vasili Nemečkin.

Lakien mukah jokahiselä ihmisellä on oikeuš tietojen šuamiseh. Uusi tutkimuš antau kuvan šiitä, miten nämä oikeušet täytytäh kantarahvahien šuhteh. Tutkimukšen luatijat käsiteltih kantarahvahien proplemoja veltuamalla Karjalan ta Mordovijan tašavallan kantarahvahien tilannehta. Tutkimukšešša on kačottu kuinka mahollista on kantarahvahien etuštajilla šuaha tietuo, esimerkiksi, kantarahvahien oikeušista, valtjollisista ta kunnallisista palveluista, šen lisäksi on käsitelty joukkoviestimien ta muijen tiijotušresurssien käyttämistä.

Yhteheš tutkimukšen luatijat tovetah, jotta kuin federalini, šamoin ni alovehellini lakienluajintasisystemit turvatah kantakanšoien oikeutta tietojen šuamiseh. Kuitenki käytännöššä on proplemoja.

Karjala ta Mordovija ollah Venäjän šuomalais-ugrilaisie alovehie. Molommilla alovehilla toimintah Venäjän lajit. Eroja kuintenki on. Mordovijan tašavallaššä mordvan ta erz'an kielet ollah valtjollisie kielet. Karjalan kielellä šemmoista statussie ei ole, tašavallaššä toimija laki karjalan, vepšän ta šuomen kielien valtjollisešta tuvešta turvuau tašavallan kanšalliskielien opetušta šekä kielien käyttämistä, esimerkiksi, joukkoviestimistä ta kulttuurialalla.



Tapuamiseh ošallistu ulkomualaini ekspertti Claire Moretto, kumpani kerto Docip-nimiseštä kantakanšoien tutkimuš-tiijotuškešukkešta. Kuvašša Aleksei Tsikarev (vaš.), Claire Moretto ta Vasili Nemečkin. KUVA OTETTU VK.COM/IPACCESSTOINFORMATION

Tutkimukšen luatijien mieleštä valtjollisen statussin puuteh vähentäy karjalaisien mahollisukse tietojen šuamiseh omalla kielellä. Vuosina 2016–2017 Muajilman pankin pitämät tutkimukšet karjalaisien ta vepšäläisien perintehellis-

sä elinpaikoissa näytettih, jotta ičetyöllisyš ta yrityštoiminta on hyvin vähän kehittyn näillä alovehilla ta nuorien ruatokykysien ihmisien työttömyš on tärkeimpie proplemoja. Tutkimukšien aikana oli pakauteltu kantakanšoien etuštajie, kuin ruatajie, šamoin

ni työttömie ihmisie. Še pal'lašti, jotta kantakanšoien etuštajilla on hyvin vähän tietuo tukiohjelmista, kumpaset kannatetah yrityštoiminnan kehittämistä šekä pankkien tarjuomista lainoista.

Uuvvešša tutkimukšešša

» Kantarahvahat

Kanšainväliseššä oikeušieššä kantarahaš- ili alku-peräiskanša -käsittehellä ei ole tarkkaa miäritelmä. Kantarahvašta voit miäritellä eri kriterien mukah, kumpasista tärkeimmät ollah kiintymyš omah kotimuah, omien kanta-tuattojen muah, ičemiärämini, omien sosiali-instituuttien šekä omien oikeušsystemien kehittämäni, perintehellini elämäntapa, omaperäset kielet ta kulttuurit.

Yhistrynehien kanšakuntien tilaštotojien mukah noin 370 miljonie ihmistä muajilman väještöštä kuuluu kantarahvahih. Kantarahvahie eläy yli 90 muošša.

Venäjän lakienluajintasisystemissä on olomašša vain vähälukuni kantarahaš-käsitte. Šemmosih kantarahvahih kuulutah ne, kumpaset eletäh omien kanta-tuattojen perintehellisellä šijoitumisalovehella, šäilytetäh perintehellisie elämäntapoja ta elinkeinoja, ta kumpasien väkiluku on alla 50 tuhatta ihmistä. Venäjän vähälukusih kantarahvahih kuuluu 47 kanšua. Vuuvven 2015 tilaštotojien mukah Venäjän vähälukusien kantarahvahien etuštajie lašetah olovan noin 315 tuhatta ihmistä.

on tuotu esih ehotukse, mi-tein tilannehta vois parantua. Šeikkaperäisemmin tutkimukšen tulokših voit tutuštuo vk.com -sosialiverkošša Коренные народы и право на информацию -šivulla.



Mordvalaisien perintehellisien häijen esityš. KUVA OTETTU PURGINE.LIVEJOURNAL.COM

» Deklaratijo kantarahvahien oikeušista

Noin 15 % muajilman köyhimmäštä väještöštä on kantarahvahien etuštajie. Ičeasieššä kantarahvahat ollah muajilman turvatomimpie väještoryhmie. Kantarahvahien etuštajie on hyvin vähän valtjovallan elimissä, niillä ei ole mimmosiekana johto-ohjakšie.

Vuotena 2007 Yhistrynehien kanšakuntien yleiskokouš oli hyväkšyn deklaratijon kantarahvahien oikeušista. Deklaratijo julisti kantarahvahien oikeuven hyväh elämäh, oman kulttuurin ta omien instituuttien šäilyttämiseh ta kehittämiseh. Dokumentti tovistau kantarahvahien ičemiäryämisoikeuven, mi antau heilä vapauven miärätä oma poliittini statussi šekä toteuttua talouven, sosiali- ta kulttuurialan kehityštä. Deklaratijuo pietäh kantarahvahien oikeušien minimistandardtina.

Šuurin oša valtjioista (143 valtjio) iänešti deklaratijon puolešta, vaštah oli nellä valtjio – Yhyšvallat, Kanada, Australija ta Uuši-Seelanti. Yksitoista muata jätettih vaštuamatta. Myöhemmin ne muat, kumpaset alušta oli oltu vaštah deklaratiujo, muutettih mieleh. Vuotena 2014 Muajilman kantarahvahien konferenššissa kaikki Yhistrynehih kanšakuntih kuulujat muat ošoitettih kannatušta Deklaratijolla.

Vienanmeren keittijön värit muanitetah

» Tuiskukuun 8. päivänä Karjalan Kansallisešša musejošša avautu mukava valokuvanäyttely pomorien elämäntavoista.

MAIKKI SPITSINA

Vienanmeren keittijön värijä -valokuvanäyttelyn avajaisissa Kansallisen musejon johtaja Mihail Goldenberg muhi, jotta tänäpäivänä musejošša tuokšuu kaval-la. Mihail Leonidovič korošti, jotta kansallini ruoka auttau malttua rahvahan omaperäisyyttä. Nyt Petroskoi on "miehitetty" vierahalla ruuvvalla – joka kohašša voit šyyvvä sušija, hamburgerija, a löytä ta maissella etnokeittijö on hyvin vaikieta. Juuri šentäh Vienanmeren keittijön värijä -näyttelyn avuamini on niin tärkietä.

Valokuvanäyttelyn järještäjänä on etnokulttuurisien keškukšien ECHO-liitto ta šen johtaja Svetlana Kolčurina.

– Valokuvanäyttely avuau pomorien kulttuurikoodit, on varma Kolčurina. – Još myö kačomma Vienanmereh, niin tuntuu, jotta še aina on harmua ta mitätöin, ka pomorien keittijö on hyvin värikäš. Näyttelyššä šuau nähä ruuvvan ta kulttuurin monivärisyön ta moninaisuon, mi on šäilyn pomoriloilla.

Kaikki reseptit keräsi pomorien perintehien šäilyttäjä Nadežda Sem'onova. Näyttelyn presentatijošša naini kerto, jotta pomorien elämäššä joka kalalla oli oma merkityš:

– Kapa on pyhäruoka, šitä keitetih heinäaikana. Pientä kalua suarittih, a matkah pomorit otettih umpinaisie kalakukkoja. N'avuakašta keitetih uuhua, a šiikua ta paltassuo käytetih kalakukkoh. Stolanemäntänä pomoriloilla aina oli tr'oska, heitä äšen šanottih tr'oskanšyöjiksi rakkahuošta šiuh kalalajih.

Kaikki valokuvat on otettu Belomorskin piirissä, pomorien N'uhča-kyläššä. Šuahakšeh esityä ruuvvanlajien monipuolisuon, valokuvanäyttelyn koordinattori Svetlana Kolčurina kučču nuoren



Valokuvanäyttelyn kävijät voijah oštua Pomorilaisen keittijön reseptijä -kirjan. Šen hinta on 300 rupl'ua.

food-valokuvuajan Sofja Tiätiväisen. Neičyt tunnušti, jotta hänellä matka pomorilaiseh kyläh oli šuurena ihmehenä, vet šitä enein Sofja ei käynyn kunnena Petroskoi pohjosempi. Valokuvuaja luati omie töitä piäkaupunkin ravintoloissa ta kahviloissa, ta uuši kokemuš oli hänellä löytönä.

Šamoin Vienanmeren keittijön värijä -valokuvanäyttelyššä oli esitetty Pomorilaisen keittijön reseptijä -kirja. Šen šuunnittelija Jevgenija Makkojeva kekši, mitein voit kertuo pomoriloista, jotta še olis mukava ta niin šyntyki food-valokuvauksen muovon ideja.

Uuvven valokuvanäyttelyn voit juata kolmeh ošah – yksi "miehien" ta kakši "naisien" ošua. Enšimmäiseššä ošašša on kerätty valokuvat, kumpasien aihienä ollah meri ta kalaššuš. A toisissa ošissa on näytetty ruuvvan valmistamini ta naisien ilot. Järještäjien mukah, valokuvie on äijvä enemmän, mitä mahtu kir-

jah ta näyttelyh, šentäh hyö ruvetah laittamah niitä VK-sosiaaliverkon N'uhča-kylän ryhmäh.

Valokuvanäyttelyn toiminnan rajoissa KT:n Kansallisešša musejošša piettih avonaisie luentoja pomorien kulttuurista ta elämästä, kumpaset kerättih äijän innoštunuita ihmisie.

– Pomorit eletäh meren rannikolla, šyyvväh šitä, mitä antau meri, tykätäh ta ymmärretäh merta. Heilä on erinomani elämäntapa. Konša myö šuunnittelima valokuvanäyttelyö, niin piättimä, jotta šen aikana pitäy enemmän kertuo pomoriloista. Luventojen aikana kuuntelijat šuatih tietyä äijän mukavua tästä kansašta, heijän elämäntavoista, pakinašta, nimien tarkotuksešta. Šamoin luvnennot-dialogit oli omissettu pomorien venehillä ta pukuloilla, kerto Svetlana Kolčurina.

Tuttavuštuo Vienanmeren keittijön värijä -valokuvanäyttelyh voit tuiskukuun loppuh šuaten.

» KIRJAUUTUKŠIE



Uutta kirjua varoin Juri Šleikin tutki monta dokumenttie eri arhiivoissa.

Enšimmäini kirja muanmiehen kohtalošta

Petroskoin Ostrova-kuštantamošša ilmešty ihmehellini kirja. Šen yjin näkyy jo nimitykšeššä: "Kat'a ta Richard (Sorgen naisen šalaisukseš)". Kirja on šuurin miärin omissettu Jekaterina Maksimovan kohtalolla, kumpani oli Muajilman toisen šovan legendarisen tijuštelijan, Neuvoštoliiton šankarin Richard Sorgen naisena.

Sorgešta on kirjutettu monta kirjua ta artikkelie, kuvattu äijän dokumentti- ta taitofilmie. Ka Jekaterina Maksimovan elämäkerta oli tutkittu vähän. Ihmiset tiijettih vain, jotta hiän oli šyntyn Petroskoissa, oli teatereinäyttelijänä, a konša hänen mieš vankittih japanilaisen vaštatiijuštelun jäšenet 1941 vuotena, niin hänet niise vankittih NKVD:n toimittajat.

Ta nyt uuši kirja avuau monet verhot mejjän muanmiehen elämästä ta toiminnasta isänmuallisen istorijan 1920–1940 vuosien tapahtumien valošta. Šitä varoin kirjan luatijan, tunnetun petroskoilaisen journalistin Juri Šleikin, kumpasella on ilmešty jo monta kirjua Karjalan istorijašta ta kulttuurista, piti tutkie hyvin monta dokumenttie Petroskoin, Piiterin ta Moskovan arhiivoissa. Šamoin Šleikin tapasi Jekaterina Maksimovan heimolaisien kera ta tuttavuštuo heijän pereharhiivoih.

Tämän työn tulokšena on liikuttava dokumentti-taitokirja, mi kertou kahen ihmisen kohtalohen yhistämiseštä, heijän kaunehešta ta tragisešta rakkahuošta: Richard Sorge tapettih 1944 vuotena Tokyon tyrmäššä, a vuotta aikasemmin hänen naini kuoli Siperin karkotušpaikašša, kunne hänet työnnettih viärän šyötökšen jälkeh. Kirjan šuuri oša on annettu pariskunnan šalaisella kirjasienvaiholla, mi on täynnä rakkahuoššanoja. Šamoin kirjašša on monta istorijallista valokuvua.

Šentäh kun kirjan täyvelliseh nimitykšeh luatija lišäsi šanat: "piättämättömän ečon istorija", niin voit toivo, jotta hiän vielä myöštyy šiuh teemah. Voit olla, jotta šuau tijuštua enemmän Richard Sorgen lyhytaikasešta

matašta vuotena 1933 Petroskoih Jekaterinan luo. Tällä hetkellä še matka vielä ei ole dokumentalisešti tovissettu.

Uuvven kirjan enšimmäini presentatijo piettih Karjalan Kansallisešša musejošša tuisku-kuušša. Toini šuunnittelah järještyä KT:n Kansallisešša kirjaštošša kevätkuušša.

Valeri Sidorkin



Näyttelyn avajaisissa nuori karjalais-šuoelaini food-valokuvuaja Sofja Tiätiväinen kerto, jotta valokuvat šäilytetäh hänen vaikutukse matašta Vienanmerellä, niissä tuntuu pomorilaini koloritti, meren ta koptitun kalan tuokšu. KUVA: MAIKKI SPITSINA, "OMA MUA"

Repol'a. Elämyä ta ihmisie kahella puolella rajua

NATTO VARPUNI

Uusi Repol'an ševun värikkähästä istorijašta ta repolaisien kohtaloista kertoja kirja piäsi ilmah Šuomešša. Kirjan toimittajana on professori ta Repola-seura ry:n johtaja Pertti Rannikko, kumpani oli monta vuotta tutkin ta kerännyn tietoja tästä raja-alohehešta ta pakautellun repolaisie Venäjällä ta Šuomešša.

“Tämän kirjan tarkotukseksena ei ole toistua istorijankirjutuksen tavanomase kertomukse Repol'ašta erilaisien intohimojen ta taistelujen keškipistehenä, Pertti Rannikko kirjuttaa kirjan esipakinaššah. – Tavottehena on kuvata alovehella eläjien ihmisen ta šukujen elämyä ta elin-vaiheita. Istorijan tapahtumat ta valtakunnan rajan vaihtuja luonto ollah kirjašša kehikkönä, kumpani vaikuttaa ihmisen elämäh molommin puolin rajua ta šiertäy heitä eri puolilla.”

Kirjan alkuluvušša on kerrottu Repol'an istorijašta alovehen elottamiešša alkuun. Puukauppa Repolasta Suomeen -artikkelissa Lieksan kulttuurišihteri Asko Saarelainen käsittelöy Repol'an puun uittuo ta jaloštamista Suomen puolella 1900-luvulta alkuun 2017 vuoteh šuaten.

Kirja ei olis ilmeštyn ilman repolaisien aktiivisuutta. Šinne on poimittu Repol'an alovehella eläjien muisselmie ta kertomukse, Šuomeh muuttanuinen šukutarinoita ta kuvaukse yhtehisistä Repol'an matoista, mitä Repola-seura ry järještäy 1990-luvulta.

MUISTIKUVIE LAPŠUOŠTA NEUVOSTOVALLAN ALKUVUOSINA

Senja Kolpakova (o.š. Duani-nen) šynty v. 1919 Repol'an Duani-nen niemellä, kumpasešta oli matkua kirikönkyläh nelisen kilometrie. Hiän opaštu koulušša kirikönkyläššä ta eli šillä aikua nellä vuot-ta Repol'ašša lapšienkoissa. Kešvikoulun (luokat viisi-šeiččemän) hiän kävi Rukajär-vellä. Eläkkehellä ollešša hiän kirjutti lapšušmuisselmie, kumpaset kuvatah elämyä Repol'an alovehella 1922–1933.

...Repol'ah oli perušsettu lapšienkoti ta olma muamon kera käynyn kevyällä šen avajaisissa. Tällä käynnil-



lä miellyn lapšienkoti. Jotta miula olis paremmat maholisuot opaštuo, muutin šinne šykyšyllä elämäh. Lähtö koista on painun miun mieleh kaikkine pikkušeikkoineh. Muamo ta veli prostiuvuttih miun kera ta lähettih aivompah huomenekšella töihi. Muamo šepyäli milma kynnäleitä piettäen ta pyysi olomah hyvänä tyttönä liikua ikävöimättä, enhän matkušša loitoš ta tulemma ušein tapuamah. Velle-ni anto miula nenäliinan, kumpaseh oli kiärity kolmen kopeikan raha ta šano, jotta oštasin šillä ičelläni karamellie. Hiän šano niise, jotta još alan ikävöijä, hiän tuou miut kotih. Klavačikko heilahutti kiällä hyväštiksi ta šano, jotta huomena tapuama koulušša. Kun olima valmehet lähtömäh, ämmö leikkasi kannikan huomenekšella paistamašta ruisleivästä, kiäri šen puhtahah riepuh ta työnti poveh miun palton alla. “Tämä olkah šula ošakši, jotta tulisit jällelläh omah kotih, omih leipih kun eloš ošattuu”, hiän šano nyyčkyttjän...

PAKKASELLA PAKOH KUHMOH

Kun Repol'an aloveh vuuvvešta 1922 joutu neuvostovallan valvontah, šuuri joukko repolaisie läksi Šuomeh. Pakolaisie alko tulla šuurin joukoin rajan toisella puolella Pielisjärvellä (nykyne Lieksa) ta Kuhmonniemellä (nykyne Kuhmo). Tuula Kilpeläinen kuvau oman ukon Vasili Ontonpoika Homasen perehen matkua Repol'an pitäjän pohjoisošašša olijašta Šuarenpiän kylästä Kuhmoh.

...valmistauvuttih ruttoh lähtömäh: mukah otettih vain vaatetta ta vähän šyötävyä. Parempie vuateita peitettih lähisellä šuarella. Šanottih, jotta tullah jällelläh kahen netälin piästä, no Homasien vellekšien talon šalin kattokruunu šärettih, šentäh kun vellet tii-jettih, jotta myöštymistä ei tule. Elukat jätiäh paikoillah navettoih ta kišša jäi pankolla kaččomah, kun lähettih.

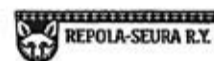
Vasili-ukollani oli šilloin naini Irina (o.š. Pikarinen Repol'an pogostan Pikarinniementä) ta viisi lašta. Rekeh issutettih Iri-



REPOLA

Elämyä ja ihmisiä kahdella puolella rajaa

Toimittanut Pertti Rannikko



Kirjan etukannen kuvaksi on otettu Asko Saarelaisen oraškuušša 2016 ottama kuva.

Šeukukšet Viktor Moissejev (vaš.) ta Johanneš Moisseinen kuvattuna heinäkuušša 2005 Pläkkäjäššä, paikašša, missä oli aikasemmin heijän šuvun kotitalo. KUVA OTETTU REPOL'A. ELÄMYÄ TA IHMISIE KAHELLA PUOLELLA RAJUA -KIRJAŠTA

na ta pienimmät lapšet Veera ta Taina. Vanhimmat lapšet Jelena, Heikki ta Ville kulettih ošan matkua hiihtäen. Kymmenien hevoisrekien muovoštama kulku šuuntasi tutulla kauppatielä Kuhmoniemen šuuntah.

Nuorie poikie ta tyttöjä hiihti hevosien peräššä, šentäh kun reješšä oli paikkoja rajotetušti pienimmillä lapšilla ta muamoilla, kumpasilla oli šylilapšie. Enšimmäiset kolmekymmentä kilometrie tultih melkein paniikissa mahollisimman teräväh. Luajittih šuuret tulet heti kun oli ylitetty rajalinja, šentäh kun oli oikein kylmä. Yksi platenčca oli kuollun kylmäh šihi männeššä. Lämmittelih ta jatettih matkua šilloseh Kuhmoniemen kirikönkyläh päin...

KIRJASIE RAJAN TAKUATA

Lieksalaini Johanneš Moisseinen šai kešällä 1963 kirjasen rajan takuata. Še tuotih šuomelaiset uittomiehet, kumpaset oltih Tuulijovella tai Lieksanjovella vaštahottamašša Neuvoštoliton puolelta tulijie

puita. Kirjasešša kerrottih rajan toisella puolella eläjistä heimolaisista ta tovetih, jotta hyö oltais kiinnostunuita yhteyvenotošta.

...Puijen luovutuksešša ruuto äjän karjalaisie, kumpaset ruavošša paistih šuomen kielellä. Näissä töissä oltih niise Repol'ašša eläjät vellekšet Viktor ta Mikko Moissejev. Juuri hyö oli työnnetty omalla šeukulla Johannekšella tervehyisie. Hejän ta Johanneksen tuatot oltih vellet, kumpaset 1922 vuotena oli jouvuttu eri puolilla rajua. Johanneš oli vanhemmitah kuullun, jotta heillä oli Repol'ašša heimolaisie. Tarkemmin hiän ei näitä muistan, ka nyt hiän šai tietyä, jotta šielä eletäh ainaki hänen enšimmäiset šeukat Viktor ta Heikki ta muitaki lähisie.

Tervehyisie Repol'ašta tuli Johannekšella iellähki, ka lähisempi yhteyš rajantakasi-n heimolaisien kera alko vašta vuosituhanen vaihtien jälkeh. Karjalašta oli kučuttu uittomiehie kešällä 2002 järještetyillä uittoperimhepäivillä. Mukana oli niise šeukka Viktor Moissejev, kumpasen Johanneš nyt tapasi enšimmäisen kerran. Viktor šano Johannekšella: “Etpä ole käynyn Repol'ašša”. Johanneš vaštasi, ettei ole käynyn, kun ei piäse šuvun kotikyläh Pläkkäjäh. Viktorin mukah šinne piäšöy kyllä käymäh muottori-venehellä. Johanneš lupasi, jotta kyllä hiän šiitä tulou, ta läksi šeuuavana kešanä Repola-seuran järještämäh matkah...

– Repola-seura ry lahjotti kirjan 12 kappalehta Repol'ah (koulun kirjaštoh) ta kolme kappalehta – Lentierah. Šuomešša šitä on myöty jo noin 250 kappalehta. Voisimma lähettyä pari ilmaista kappalehta Petroskoin kirjaštoih, missä käyt šuomen kielen taitosie asiekkahie, professori Pertti Rannikko šano.

Opasta lastu, kuni on poikki laučan

» Priäžän piiris todevutetah uuttu Kiža perindölöih -projektua, kuduan hantuzis lapset tiijustetah karjalazis perindölöis. Projektah nähte kerdoi sen ohjuaju, Priäžän taidoškolan opastai Julija Tolmačova.

ELINA POTAPOVA

Ei ammui Priäžän piirin kehityksen kannatusfondu "Vmes-te" sai presidentan abudengat. Projektan tarkoituksennu on tuttavuttua lapsii karjalazien perindöllizeh kul'tuurah kižan vuoh. Projektu on algavunnuh tänävuon pakkaskuul. Pluanois on valmistua kaksi tyttö-ozutelmua da lapsien piirustuksien ozuttelu, kudai rodieu valmistettu karjalazen folklooran pohjal. Sih niškoi taidoškolas urokoin aigua lapsile kerrotah karjalanlazien folklooruperindöh nähte, ozutetah heile tyttiteatran ozutelmii. Ei ammui školaniekat käydih ekskursieh luomisruavon Malen'kaja strana-luomisruavon keskukses, kus lapsile kerrotih tyttilöin histouries da ozutetih, kui ruadau teatru. Jessoilan da Priäžän školis kuulužu akt'ouru da ohjuaju Boris Kudr'avtsev opasti pienii artistoi ohjuamah tyttilöi. Boris on valmistamas nygöi tyttilöi lapsien tulieloih ozutelmih niškoi. Priäžän taidoškolan opastujat valmistetah Tyttilöin svuad'bu -nimizen ozutelman, karjalazien svuad'buperindölöih nähte.

– Spektaklin s'uzietakse roitah svuad'ban tavat, kudualois kerdoi vieljärveläine runonpajattai Paraskovja Ivanova. Urokoin aigua lapset tutkitah Vieljärven čupun folkloorua, Paraskovjan repertuaruagi. Myö tuttavutimmo lapsii runonpajattajan omahizihgi, kerdoi Julija Tolmačova.

Projektan mugah Jessoilan školan opastujat valmistetah ozutelman Akku avandon tyves -karjalazen suarnan mugah. Repetitsiet algavutah jo keviäl.

Kezäl pietäh teatrufestivuali, kuduan aigua Priäžän, Jessoilan da Vieljärven lapset ozutetah omii neroloi suurel laval. Vieljärven tyttiteatran artistoil on jo neruo täs ruavos. Tämän teatran ohjuaju Julija Jegorova rakkahal avuttau Priäžän da Jessoilan nuorile artistoile. Mennyt kezäl lapset yhtyttih teatruuagerih, kudaman Julija pidi Karjalan Kielen Kois.

Tuhukuus Pyhälaskun nedälin aigua pienet artistat pietäh karjalastu bes'odua Priäžäs. Pidoh yhtyy folkloorujoukkuo Priäžän piiris da Petroskoispäi.

Tuhukuun lopus "Kalevalan" päivän kunnivokse Priäžän taidoškolas avatahgi lapsien piirustuksien ozuttelu karjalazen folklooran mugah.



Tyttilöin muasterin Boris Kudr'avtsevan master-kloussu Jessoilas. KAVAT: JULIJA TOLMAČOVA, SVETLANA HREBTOVA.

– Konzu spektaklit roitah valmehet da lapset opitah omii vägie, myö tahtozimmo pidiä ozutelmii turistoihgi niškoi. Sanommo, pienet turis-

tat ohjuajan avul voidas yhtyy Karjalaine svuad'baine -ozutelmah da tuttavuo karjalazeh kul'tuurah. Täs ruavos myö voizimmo suaja dengua, sanou Julija Tolmačova.

Julijan mugah, todevutetah Kiža perindölöih -projektua on hänele mielly myö, kaččomattah sih, ku toiči rodieu vaigevustugi. Yhtelläh on ylen tärkei, ku lapset rakkahal tutkitah karjalazii perindölöi da valmistutah tulieloih ozutelmih.



Urokku Kalevala-eepossah nähte Priäžän kansallizes taidoškolas.



» Keviän meloudiedu

Julija Tolmačova yhtyy toizehgi projektah – "Igå elä, igä opastu da avvuta toizile". Sen hantuzis Julija opastau eläkkehel olijoi ristittyzii soittamah viizikielisel kandlehel. Nygöi joukos on viizi hengie, urokat pietäh kerran nedälis. Julijan pluanois on opastua rahvastu keviäsšah soittamah kandlehel viizi meloudiedu.

– Minä jo mondu vuottu olen eläkkehel, ga tahton ainos hommata midägi. Kui monet toizet ristittyzet, minä alalleh yhtyn Nadežda-keskuksen pidoloih da kursiloih. Enne minuu opastettih ruadamah tiedokonehel, a nygöi rakkahal kävyn Soittammo kandlehel -kursiuh, sanou Tatjana Korz'uk (kuvas oigiel).

Pohjois-Carolinan kulttuuri-uartehe

» YHYŠVALLAT KARJALAISIEN ŠILMIN

← Alku n:issa 4-5

Cherokee-intianien, country- ta blues-musiikin kotimua Pohjois-Carolina muanittau turistija. Jattama karjalaisien matkailijien Tatjana Berdaševan ta Maikki Kundoz'orovan kertomušta tämän paikkakunnan elämäntavoista, perinteistä ta nähtävyyksistä.

CHEROKEEN MUSEJO

Cherokee-musejo šijoutuu Pohjois-Carolinan intianien reservatijon Cherokee-kaupunkin keškuksešša. Še on yksityismusejo, kumpani tulou toimeh omillah. Musejo šuau tuloja pääšylyppujen myönnistä, suveniirikaupan toiminnasta šekä lahjotuksien ta erilaisien grantien anšijošta.

Musejon ainutluatuset koelmat kerrotah cherokee-intianien mainijošta istorijašta ta tragisešta kohtalošta šekä tutuššutetah tämän kanšan elämäntapoih ta perinteih. Musejon esittelytilat on hyvin kunnošsettu, šiinä on äijän kaikenmoisie nykyaikasia keksintöjä. Šuurta artefakti- ta valokuvakokoelmua täytetäh tietokoneh-gologrammit ta muut kuvijot, iänet ta erikoiseffektit. Musejon kävijillä on mahollisuš čukeltua intianimuajilmah paššauttamalla perinteellisie intiani-pukuja.

Musejon suveniirikauppa tarjuou turistiloilla äijän cherokee-perinteheh kuulujie tavaroja: paikallisie koruja, keramiikkua, puuveššokšie, kirjoja cherokee-intianien istorijašta, kulttuurista, kieleštä, paikallistamusiikkie ta tarinoja.

CHEROKEEN KIELEN TUNNILLA

Eryähänä päivänä ryhmä kävi paikalliseh yliopistoh cherokeen kielen oppitunnilla.

– Cherokee on muinoni, hyvin vaikia ta vertauksellini kieli. Još, esimerkiksi, karjalan kielešša on kolme personua yksiköššä: mie, šie, hiän ta monikošša – myö, työ, hyö, niin cherokeen kielešša šemmosie personoja on kymmenen. Riippuen šiitä, keneštä on pakina, käytetäh eri šanoja: ”mie ta šie”, ”mie ta hiän”, ”mie ta myö”, Maikki Kundoz'orova šelitti. – Cherokeeen kielen kohtalo muissuttuu karjalan kielttä. Aikoinah še oli hyvin kehitynyt kieli. Rahvaš paistih šillä kielellä. Šillä oli oma kirjakieli, ilmešty lehtijä. Onnako šiitä šukupolvien yhistäjä lanka katkesi. Kieli alko katuo perehistä ta kašvo kokonaini šukupolvi, kumpani ei pakaja eikä ymmärrä enyä kielttä. Matan aikana tapasima monie cherokeejä. Hyö ollah ylpit omašta kanšallisušta, tii-



Cherokee-musejon kävijillä on mahollisuš čukeltua intiani-muajilmah. KUVA: TATJANA BERDAŠEVAN KUVA-ARHIIVAŠTA.

jetäh äijän oman rahvahan kulttuurista ta perinteistä, hellävaroin šäilytetäh niitä, kuitenkin hyö ei šuateta paissa oman kanšan kielellä. Še on šuuri proplema. Nykyjäh kaikista nuorin kielen ošuaaja on täyttän 60 vuotta.

Yliopistošša yritetäh opaštua tätä kielttä nuorilla. Ryhmäššä tällä hetkellä opaštuu viisi henkie: kolme neičyttä, kumpaset ollah juuriltah cherokeet ta kakši prihua, kumpaset muuten on kiinnoššuttu kielen oppimisešta.

ISTORIJALLINI JOHNSON-FERMI

Istorijallini Johnson-fermi šijoutuu noin 22 millin pääššä Asheville-kaupunkista. Še on perintömusejo, mi kuuluu istorijallisien paikkojen kanšalliseh luvetteloh. Musejo on Pohjois-Carolinan kulttuuri-uartehe. Tila oli perušsettu 1800-luvun lopušša, alušta šiinä toimi tabakkifermi. Myöhemmin še toimi kešähotellina, kumpasen johtajina oltih Johnson-veikokšet. Ihmiset käytih tiälä kuin lepyämäššä, niin ni ruatamašša. Tilan rakennukset (1880-luvulla rakennettu tiilitalo, musejo-aitta ta muutoma taloušrakennuš) on šäilytty tähä päiväh šuaten ihan hyväkuntosina. Johnson-veikokšien kuoloman jälkeh fermi aloveh širty Hendersonin

kunnan valtjollisilla kouluilla. Nykyjäh šiinä toimiu musejo- ta opaššuškeškuš, mi järještäy oppimatkoja ta erilaisie ohjelmie koululaisilla ta turistiloilla. Musejon henkilökuntah kuuluu vain yksi ihmini – šen johtaja. Fermie hoijetah ta pietäh kunnošša vapuaehtosien voimin. Joka vuosi tällä tilalla ruatau noin 400 volon'torie.

– Musejoruatajana miušta oli oikein mukava kävyä Johnson-fermi -tilalla, kerto Tatjana Berdaševa. – Kävelin ta nautin šiitä mahtavašta esi-niehen kokoelmašta. Tiälä onnissuttih šäilyttämäh yli šatavuotistakasen ilmapiirin. Tuntu šiltä, jotta tämän tilan eläjät on lähetty tiälä hetki takaperin ta ihan kohta myöššytäh jällelläh.

PISGAH NATIONAL FOREST

– Yhen päivän viettimä mečäššä Pisgah National Forest alovehella. Sen luonto on aivan erinomani ta äijälti eruou Karjalan luonnošta.

Pisgah National Forest on Amerikan meččätalouven kehto, enšimmäini luonnon-šuojelualoveh, missä oli ayattu meččätalouškoulu. Šen peruštajana oli pohatta Vanderbilt-pereh. Tännä oli kučuttu kuin Amerikan, šamoin ni Eu-



Johnson-fermi musejotiloissa valtuau yli šatavuotistakani ilmapiiri. Tuntu šiltä, jotta tämän tilan eläjät on lähetty tiälä hetki takaperin ta ihan kohta tullah jällelläh. KUVA: TATJANA BERDAŠEVAN KUVA-ARHIIVAŠTA.

ropan parahie asientuntijie.

Nykyjäh entisen koulun tilat toimitah musejona taivašalla. Joka rakennuksešša on entisöity vanha interjeri: luokkahuonehet, makuuhuonehet, toimisto, kauppa. Mieli šuaha tietuo musejon joštaki kohašta, musejon kävijän pitäy vain painaltua nappulua ta diktoria alkau oman kertomukseh.

– Olemma tottun näkömäh Amerikkua ta amerikkalaisie elokuvista ta TV-šta. Tämä mat-

ka muutti meijän käsitykšen tästä muašta ta šen eläjästä. Tapasima hyväntahtosie, avoimie ta kohtelijaita ihmisie. Ajattelima, jotta tulemma šemmosieh futuristiseh pilvenpiirtäjien ta robottien muah. Onnako meilä avautu aivan toisenmoini – yksikerrokšini Amerikka, mi vähä muissuttuu Šuomie, missä ihmiset niise pyritäh elämäh mualla, omissa kotitaloissa.

Pakautteli Ol'ga Melentjeva

Ilona on käki mečššä, lapši pereheššä

» Karjalaini šananlašku opaštau: liijan liikkuja šuau, enemmän ečittelijä. Tämä rahvahan viisahuš hyvin kuvuau Virolaisien šopusua perehtä Mujejärven poš'olkašta.

Perehen isäntä Sergei Al'bertovič ruatau šähkómiehenä elin- ta kunnallispalveluksešša. Muamo Marina Vladimirovna on talouven hoitaja lapšien päiväkojissa. Sergei ta Marina šynnyttih Mujejärveššä. Šiinä hyö tuttavušuttih ta lopetetih kešikoulu. Sergei kašvo pereheššä, missä oli kolme lašta, a Marina – kakšilapšisešša pereheššä.

Kaunehešša, kojkkahašša, lämpimäšša talošša kaikki on luajittu vähäpakinaisen isännän, tovellisen Muasterin, käsin. Pirtissä aina tuokšuu verekšellä piurualla, tunnuta emännän kultakiät.

Virolaisien monilapšisešša pereheššä kašvau nellä lašta: Evelina opaštau kymmenellä luokalla, kakšoset Vsevolod ta Arseni ollah toiniluokkalaiset ta nuorin Saveli šyntä viime vuuvven Voitonpäivän uattona.

Pereh on vesselä ta melusa. Jokahisella on oma harraššuš, ka matkuštamini yhistäy kaikkie. Virolaiset rikeneh matkuššetah autolla Karjalua ta Šuomie myöten. Lepopäivinä, konša ei pie käyvä kouluh ta töih, vanhemmat lapšieh kera käyväh Koštamukšen tahi Petroskoin kylpylöih, leväheläh Haukkašuaaren kyläššä, missä perehellä on pieni kešätalo. Šamoin Virolaisien perinteihen luvušša ollah kalaštamini ta hiihtämini, šuomen kielen ičenäni oppimini ta kantelella šoitamini, laulamini ta tanššimini.

Riippuen vuuvvenajašta muuttuu talon šuunnittelu. Talvella Uuvven vuuvven uattona pihua korissetah jäveššokšet, puut kiilletäh erivärisillä valoilla, katolla välkkyy kuu ta kakši poruo šarviloillah pušetah tähtistä taivašta, a pirtissä okšilla issutah ruškieintaset. Kešällä



Viime vuuvven lopušša koko pereh otti ošua Muamonpäivällä omisettuh juhlah Mujejärven Lapšien taitehkoulušša. KUVA OTETTU VIROLAISIEN PEREHARHIIVAŠTA

piha on kukkien vallašša, penkilöillä kypšytäh kašvikset, lapšien eri talošet ta liekut ilahutetah šilmyä, huonehet on korissettu liipukkaisilla. Marina iče kekšiy kaiken tämän kaunehuon, ei voi istuo kiät rississä. Naisen šanojen mukah, hänen on ikävä, još ei ole uušie idejoja. Sergei kannattau akkuah kaikissa alottehisša.

Kašviksien muah issunnan ta šavon korjuamisen aikana koko pereh tietyšti ruatau yheššä.

– Muatalouš on tuttu meijän perehellä ei kuulomalla, kertou Marina Virolainen. – Jo enemmän kymmen-

tä vuotta myö piemmä kanoja, šikoja, kanija. Koko perehellä myö varuššamma šyömistä šiivatoilla talvekš. Lapšet tykätäh elukkoja, autetah šyöttyä ta hoitua niitä. Meilä koissa eletäh kišša, koira ta popukaija. Lapšet leikitäh elukkojen kera ta mielelläh šeuratah lemmikien käyttäytymistä.

Virolaisien luomistyö-into totuttu lapšie kotiševun kulttuurih, istorijah, perinteih. Pereh joka vuosi ošallistuu taitehen ta korissuštaijon Šyšettyditkilpailuh, kumpašta järještäy Mujejärven Lapšien taitehkoulu, šekä Venyähän sel'la -hiihto-

kilpailuih.

Pereheššä šuurešša kunnovošša pietäh Voitonpäivän pruasniekkua. Vuotena 2015 Virolaiset otettih ošua Voiton 70-merkkipäivän juhlimiseh. Kakšosilla Vsevolodilla ta Arsenilla ommeltih šotapuvut. Voitonpäivänä hyö luvettih šotarunoja päiväkojissa, Lapšien taitehkoulušša ta poš'olkan kešikaukivolla. Mitinkilla monet tahottih piäššä yhteihse valokuvah poikien kera.

Šamoin 2015 vuotena Virolaisien pereh ošallistu tašavallan Vierahanvarani Karjala -valokuvakilpailuh šekä tuli Prizna-

nije (Hyväkšyntä) -perehkilpailun laureatiksi. A 2016 vuotena Virolaiset yhyttih ensimmäiseh kanšalliskulttuurien Perekpatafestivalih Kontupohjašša.

Vuuvven 2017 lopušša perehen nuorin Saveli-poika niise esiinty lavalla – koko pereh otti ošua Muamonpäivällä omisettuh juhlah Mujejärven Lapšien taitehkoulušša.

Niin ni eläyšopusu Virolaisien pereh. Vanhemmat kašvatetah kaikkie lapšie täyšiarvosiksi ihmiksiksi ta šuahah vaštah heijän luottuo ta rakkahutta.

Tatjana Tupina

Šilmänlipahuš: Voima on yhtevyöššä

Viribus unitis – niin latinan kieleššä kuuluu Voima on yhtevyöššä -deviisi. Še hyvin kuvuau koštamukšelaisen Maksim Paršakovin ta hänen perehen matkua Čekin ekstremaliseh juokšuh. Pakkaisuun lopušša Jahimov-kaupunkin lähellä järješsetty Predator race (Petoelukkojen juokšu) -kilpailu keräsi 1200 ošanottajua. Aikuhsie varoin oli varuššettu viijen kilometrin matka kahenkymmenen eri eštēhen kera. Nuorimpie ekstremalija vuotti 700 metrin matka ta šeiččemen eštēhtä. Maksim jo kuvvetta kertua yhty tämāntapasih kilpailuih, hänen tytär kuušivuotini Liana – toista kertua, a Anastasija-naini šitā ennein kertua ei ole ošallistun ekstim-juokšuih. Nyt pereh innokkahašti vuottau uušie kilpailuja – Koštamukšen "Teräškontieta" ta šiitä European Spartan race -juokšuo.



KUVA OTETTU MAKSIM PARŠAKOVIN KUVA-ARHIIVAŠTA

Toivomus meni todeh

» TOIMITUKSEH KIRJUTETAH

Minun tuttavat jo amui puašitettih minuu käymäh Dvorčat-sanatourieh, kudai on viijenkymmenen nellän kilometrin peräs Petroskoispäi Martsial'niže vodi -kohtas. Minä da minun dovariššu Alevtina Račugina šuurivuimmo taki lähtemäh. Meidy vastai sanatourien hyväntahtoi administrattoru Ksenija Koval'ova. Meile annettih kaksisijahine perti. Douhturi miäräi meile tervehyön parandamizen programman seiččemekse päiviä: kävelyt puhtahal meččyilmal, basseinu da saunu. Ylen terväh huškahtihs aigu! Meidy kai miellytti.

Sanatourien ruadajat ainos piettih huoldu meis. Lähtijes myö kirjutimmo sanatourien arvostelukniigah kiitändysanat kaikile ruadajile. Himoitau uvvessah tulla tänne huogavumah.



Sanatouries oli käymäs gost'ua Voronežaspäi: Galina Gračova (hur.), Natalja Korčagina (kolmas hur.), Valentina Nasonova (oig.). Heijänke Tatjana Bolujeva Petroskoispäi (toine hurualpäi). Gostii ylen äijäl miellytti Karjalan tazavaldu, hyö tahtotah tulla tänne uvvessah.



“Dvorčois” voibi parandua omua tervehytty dai muite huogavuo. KUVA ON OTETTU DVORTCY.RU

“DVORČOIN” HYVII OLOLOI

Kezäl vuvvennu 2018 Dvorčat-sanatourii täyttäy 15 vuottu. Sanatourieh voibi sijoittua 120 hengie. Kai pertit on obšivoittu puul. Syötetäh nelli kerdua päiväs, syömine on tervehelline. On meditsiinukeskus, voimisteluzualu, saunu. Voibi lainata sportuvehkehet. Sanatourieh tulou rahvastu ei vai-

ku Karjalas, ga kogo Ven'alpäi – Murmanskas, Moskovas, Piiteris da toizis kohtispäi. Sanatourieh voibi tulla lebopäiviksegi, kahtekse-kolmekse päiviä, ei pie vältämättäh ostua lippuloi pitkäkse aigua.

Tatjana Bolujeva

Silmänlipahtus: Iivan da hukku-rukku

Pakkaskuun lopus Iivan Kirillov sai suuren hukan Heččulan kyläs. Iivan on mečästai, kuadau kondieloi da pyydäy toizii pienembii mečän elätilöi. “Jygei on hukku suaja”, sanou Iivan. Miehen sanoin mugah, tämä on hänen yhtestostu tapettu hukku.

– Hukkua on äijy, minul koiru syödih kyläs. A ku lammastu libo tostu žiivattua ruvennet pidämäh, ga netgi revitelläh, pahelziu Iivan.

Tiijokse: Meččysanituaran roulin täyttämizekse Karjalas ei pie olla enämbiä 150 hukkua. Tänäpäi Karjalan mečis on vajai nellisadua hukkua. Enämbi kaikkie hukkua on suvipiirilöis. Hukan nahkas Luonnonvaroin da ekologien ministerstvas annetah dengupalkindo. Meččuija hukkua voibi ymbäri vuvven. Meččästykses vältämättäh pidäy olla luba.

Tunne hukkua: Hukkua eroittau koiras levei turbu da se, ku händiä hukku pidäy ainos alahpäi. Elätin rungan piduhus voi olla enämbi puoldutostu metrii, korgevus säjän kohtas – 90 sentii. Hukku voibi painua 80 kiluo dai enämbigi. Se vaihtau karvan kaksi kerdua vuvves – keviäl da sygyzyl.



Mieletöi Iivan

» SUARNU

Elettih enne ukko da akku. Heil oli vähämieline poigu Iivan. Lähtiettih tuatto da poigu kylyh. Tuatto laudazil kylveh, a poigu löylyy lykkii. Lykkii da lugou:

– Ei nouze, ei nouze!

(Se löyly buiteku ei nouze), a tuattah on palamas räkkie. Enämbi tuattah ei voinnuh tirpua dai pojjan hiilaval vastal riehkii. Poigu kodih tuli da sanoi:

– Muamo, minuu lyödih.

– Midäbo pahua ruavoit?

– A tuatto kylbemäs oli, minä löylyy lykin da sanoin: “Ei nouze, ei nouze”. Dai tuatto minuu löi.

– Oh, sinä, sinä, pideli sanuo: “Nouzou, nouzou”.

– Vuota, muamo, huomei.

Lähtöy huomei Iivan pihale, ga vietäh pokoiniekkua. Häi davi kirgumah:

– Nouzou, nouzou!

Rahvas duumaittih, pokoiniekku nouzou dai Iivanua gurbih annettih. Tulou Iivan itkun kel kodih, muamale žualuiech:

– Muamo, minuu lyödih.

– Midäbo pahua ruavoit?

– A pokoiniekkua viettih, a minä kirruin: “Nouzou, nouzou!” Dai minuu perrettih.

– Oi, sinä, sinä, pideli sanuo: “Sv’atii božii, sv’atii krepkii, sv’atii besmertnii, pomilui nas”.

– Vuota, muamo, huomei.

Huomei lähtöy Iivan pihale, ga svuad’bu ajau. Häi davi kir-

gumah:

– Sv’atii božii, sv’atii krepkii, sv’atii besmertnii, pomilui nas.

Izvoščiekku suutui, midä neče brihačču pokoiniekoin mallittuu kirguu dai pletil vieldi pitkin selgiä. Se uvvessah tulou itkun kel kodih:

– Muamo, minuu lyödih.

– Midäbo myös pahua ruavoit?

– A svuad’bu ajoi, a minä kirruin: “Sv’atii božii, sv’atii krepkii, sv’atii besmertnii, pomilui nas”, dai minuu lyödih.

– Oi, sinä, sinä, pideli ottua soitto da pajattua, pläššie da kirguu: “Hyvä mučoï”, vie rah-

vas kiitettäs.

– Vuota, muamo, huomei.

Huomei lähtöy Iivan pihale, ga kodi palau. Häi juoksi kodih, koppai soiton da požuaran pihäs davi soittamah da pläššimäh. Rahvas požuarua sammuteh, a Iivan hyviä miely pidäy dai hänen piäle viluu vetty ren-



gi kuattih. Tulou Iivan kodih, märgy ku n’oloi da muamale žualuiech.

– Midäbo, gor’aššu, pahua ruavoit?

– Kodi paloi, a minä pläšin da pajatin.

– Oh, sinä, sinä, pideli ottua rengine da rahvahan kel tuldu sammuttua.

– Vuota, muamo, huomei.

Uvvessah huomei lähtöy pihale, ga mužikku poččii korvendau. Iivan raviembah koppai rengin da davi tuleh vetty kandamah. Jälgrimäi mužikku suutui da kegälehel kai rožat Iivanal hieroi.

Uvvessah Iivan tulou itkun kel kodih:

– Midäbo nygöi pahua ruavoit? kyzyi muamo.

– Mužikku poččii korvendi, a minä tuleh vetty kannoin da tulen sammutin.

– Oi, sinä, sinä, pideli sanuo: “Täs sinul Äijänpäivän vero.”

– Vuota, muamo, huomei.

Huomei ku lähti pihale, kaččou, mužikku kylyn tuan kyköttäy. Iivan meni tyveh da sanuo: “Täs sinul Äijänpäivän vero.”

Mužikku kuovastih Iivanan pergamah da omih štaniloih öntästy. Kuni niidy nosti da kohendi, sini Iivan pagei. Sit ker- ras jäi Iivan pergamattah. Sille- gi suarnu loppih.

Oma Mua, 1991

Työndi Galina Ol’kina, Videl

Rodn’at. Vladimir Visotskoin vuozipäiväkse



ALEKSANDR VOLKOV

Mennyöl nedälil Ven’an kul’tuurukundu merkičči Vladimir Visotskoin roindupäiviä. Tottu sanuo, se rodih suuri pruazniekku, kudai koskih rahvahan enimistyö televiidenien, raadivon, gazietoin kauti.

Ved’ on vaigei löydiä ristikanzu, kudai ei kuulluh Visotskoin pajuo da ei kaččonuh kinuo, kudamas hänel oli suuri rouli.

Visotskii oli runoilii, kompoziitorru, dai omien pajoloin pajattai.

Äijy rahvastu, kuduat hyvin tietih Visotskoidu, piettih händy Ven’an kul’tuuras Puškinuan jälgeläzenny. Aleksandr Sergejevič oli Ven’an literatuur- ran uvven literatuurukielen alghpanii. Häi puolisti dekabristoi, keräi rahvahan suarnoi da pajoloi. Hänen nimi ei kaduo, kuni eletäh ven’alazet rahvas. Tietäh händy toizilgi mualoil.

Juuri sendäh Visotskii ongi rodn’u Puškinäl.



ALEKSANDR PUŠKIN

(1799-1837)

Exegi monumentum

Muston iččie loin käzilöi ilmai,
Sen luo ei hävie rahvahan troppu.
Julgei piä nouzi loittoizeh ilmah,
Aleksanderin pačas kus lopeh.

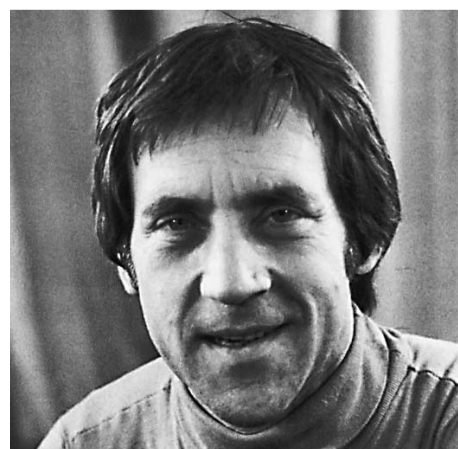
Kuole en, hengi syväimen runos
Eläy vie, lahostumizen voittau.
Minun sluavu ual kuudama punoh
Ollou yksi hot’ runoloin suittai.

Lähtöy nimine Ven’an mual suurel,
Minuu mustellah sie eri kielil:
Vendoin bunukku, suomikoi murreh,
Argu tungussu, kalmikku – mielel.

Rubieu kodvan suvaiččemah rahvas –
Hyvin miely lirul heile ahtoin,
Liijan kovil vuozil minä rauhun,
Kaimannuzil iččie hyviä tahtoin.

Käskyy Jumalan, o muza, ole kuulii,
Abevuksis venčua älä kyzy.
Kiitostu dai valehtu pie huulil.
Mielettömän kiistua čuras pyzy.

Tämä runo on painettu jälles Aleksandr Puškinan kuolendua (on kirjutettu 21.08.1836. Epigraffu on otettu Goratsies). Puškin omis runolois sanoi, ku dekabristoi pidäs kuččuo iäres Siberispäi.



VLADIMIR VISOTSKII

(1738-1880)

Vellilöin kalmat

Miän vellilöin kalmoin piäl risto ei pie,
Sie leskilöin virzii ei kuulu,
Vai kukkaizii piälavval heitetäh sie,
Da poltetah igästy tuldu.

Täs egläi vie jyrizi, särizi mua,
A tänäpäi hivotut kivet.
Tiä ainavuo kalmastu löydiä ei sua –
Kai ozat on yhtypäi kibiet.

Se igäine tuli, kui tankaspäi käit,
Kui palajat Ven’an muan taloit,
Sit palajan vihaizen Reihstagan näit,
Näit saldatan syväin kui paloi.

Sil haudumual itkijy leski ei päi
Vai lujembat rahvahat mennäh.
Miän vellilöin kalmoin piäl ristua et näi,
Ga ongo kel kebjembi sendäh?

Runot livvikse on kiändänh
karjalan rahvahan kirjuttai Aleksandr Volkov

» MIDÄ? KONZU? KUS?

Karjalan Kanzalline teatru. Hyö ollah olemas... "Kalevala" tänäpäi -ozuttelun avajazet. 0+

17.02	Ozuttelu on omistettu Kalevala-eeposan päiväle. Sie rodieu ezitetty nellän taidoilijan ruaduo. Taidoilijat: Veera Romanoff (Suomi, Imatra), Aleksandr Hadžin (Moskovu), Irina Porošina (Petroskoi), Ol'ga Stepan'an (Petroskoi).
17.00	

→ Adressi: K. Marksan prospektu, 19
→ Telefon: +7 909 567 23 85 (Irina Porošina)

Karjalan Kanzalline muzei. "Kalevalan" päivät. 6+

01.02–28.02	Ekskursiet da kižaprogrammat školaniekkoih niškoi.
10.00–18.00	

→ Adressi: Leninan lagevo, 1
→ Telefon: 76-94-79

Karjalan taidomuzei. Karjalan tajon muasterit: Aleksei Avdiševan da Nikolai Br'uhanovan vuozipäivile. 0+

26.01–11.03	Ozuttelus on ezitetty Aleksei Avdiševan grav'uuroi, kudualois on ezitetty Petroskoi 1950-vuozinnu da Nikolai Br'uhanovan piirroksii suaroih niškoi.
11.00–18.00	

→ Adressi: Petroskoi, K. Marksan prospektu, 8
→ Telefon: 78-37-13

"TAIVALDU" LUADIJES

Hyvät karjalan kielel kirjuttajat da lujijat, ruvekkuummo luadimah uuttu Taival-almanakkua. Työndäkkiä omii runoloi, kerdomuksii, suaroi, essee-loi, arvosteluloi "Oman Muan" toimitukseh libo tuogua net iče.

"Oman Muan" sähköpoštan adressi:
omamua@mail.ru

Ližiä tieduo telefonas 78 05 10



» PEHMEIKÄBÄLÄINE-KILBAH

Šlöpöi on jävinyhes keskitalvie

Erähäl lebobpäiväl minä kävyin kalah da näin – pieni kummu istuu lumel. Tänävuon on erinomaine ylen lauhkei talvisiä, sendäh šlöpöit havačuttih liijan ajoi. Ei ole šlöpöil pehmielöi karvakkahii käbälii, ga lämmäh talveh kaččomattah viluttavu on sil.

– Anna kevätty teriämbi, ku minul käbälät ei kylmettäs, kalaine-rukku! pakiččou abuu šlöpöinpoigaine. (Nygöi šlöpöi eläy Petroskoin fatieras akvuariumas. Keviässäh -toim.).

Natalja Gromova

Karjalan heimo: histourii karjalakse

Oma Mua -lehti da Karjalan Sivistysseuru ollah valmistettu Karjalan heimo-tiedokartočkat!

Kogomukses löydyy mieläkiinnittäjiä tieduo karjalazih da karjalazien kul'tuurah nähte karjalan kielen kahtel murdehel. Tulgua suamah "Oman Muan" toimitukseh adressil Petroskoi, Titovan piha, 3, perti 109. Hindu on 200 rubl'ua.



» HYVITTELYT



Karjalastu NATALJA GROMOVUA hyvittelemmö Roindupäivänke! Hyviä ozua sinule, perehsobuu, lykkyy ruadoh! Anna sinun korgevimat ajatukset mennäh todeh! Pyzy iellehgi "Oman Muan" kirjuttajien joukos.



Karjalan Rahvan Liiton aktivistie, Kajahuš-folkloriryhmän šoitajua ta tanššijua, kyykän peluajua Vladimir Jartsevie on-nitelemma syntymäpäivällä. Toivotamma tervehyttä, intuo ta mäneššystä karjalan kielen opašukšešša.

KRL:n halličuš

» MUHAHTAI

Vastavutah kaksi fotokuvaajua.

Yksi sanou toizele:

- Minä nygöi hirurgannu olen.
- Mindäh?
- Leikkavusveičen ostin.

– Ukko, olitko šie pienenä?

– Tietyšti olin, punukkaisen.
– No tottaš toiset lapšet lujašti nakrettih šiun kal'luo ta partua?

» SIÄNENNUSTUS

	NE 15/02	PI 16/02	SU 17/02	PY 18/02	EZ 19/02	TO 20/02	KO 21/02
Petroskoi	- 8 764 mm Hg	- 5 761 mm Hg	- 5 763 mm Hg	- 5 763 mm Hg	- 5 767 mm Hg	- 4 761 mm Hg	- 4 758 mm Hg
Anuksenlinnu	- 8 770 mm Hg	- 4 766 mm Hg	- 4 768 mm Hg	- 4 771 mm Hg	- 5 767 mm Hg	- 2 767 mm Hg	- 4 766 mm Hg
Priäžy	- 8 759 mm Hg	- 5 755 mm Hg	- 5 758 mm Hg	- 5 761 mm Hg	- 7 755 mm Hg	- 4 755 mm Hg	- 4 754 mm Hg
Koštamuš	- 4 746 mm Hg	- 10 743 mm Hg	- 13 744 mm Hg	- 6 750 mm Hg	- 9 745 mm Hg	- 8 746 mm Hg	- 6 745 mm Hg
Kalevala	- 3 757 mm Hg	- 7 755 mm Hg	- 6 756 mm Hg	- 8 762 mm Hg	- 9 758 mm Hg	- 8 756 mm Hg	- 6 756 mm Hg
Louhi	- 3 758 mm Hg	- 7 758 mm Hg	- 7 758 mm Hg	- 8 764 mm Hg	- 11 760 mm Hg	- 9 758 mm Hg	- 6 758 mm Hg

On otettu: www.gismeteo.ru

Oma Mua

PERUŠTAJAT:

Karjalan tašavallan
Lakijenhväkšymiskouš,
Karjalan tašavallan hallituš,
Karjalan Rahvan Liitto ta
kuštantamo "Periodika"

Karjalan rahvan lehti
Perušetetty kešäkuuša 1990

Piätoimittaja

Ol'ga Aleksejevna Melentjeva
Julkaisijan ta toimitukseh ošoitte:

Titovinkatu 3, 185035 Petroskoi,
Karjalan tašavalla
→ Tel: (814-2) 78-05-10, 78-29-32
→ E-mail: omamua@mail.ru
INTERNET: <http://omamua.ru>
→ №06 (1396) 14. tuiskuukuuta 2018

JULKAISIJA:

Karjalan tašavallan
autonomini laitoš Periodika-kuštantamo
→ Painettu valmehešta originali-maketista
4+4-kirjapainoša, 185014, Petroskoi, Lesnoi-
prospekti, 51
→ Lehen on rekisteröinyh Yhteyšalan, tiijotuš-
tehnologijien ta joukkoviestimien Federatiivisen
tarkissušvirašton KT:n toimisto
→ Rekisterinumero ПИ №TY10-00281

INDEKSI П4408

→ Allakirjutettava aikataulun mukah
klo 12. 00.
→ Allakirjutettu painettavakši
klo 12.00 13.02.2018
→ Painoš 500
→ Tilauš 334
→ Hinta 35 rpl

Redizaini – Fenomen-medijajoukko (Piieteri) www.design-smi.ru

ISSN 0110-9278

